

Programma

Word wie je bent

Hedendaagse filosofische antropologie

Datum: 27 april t/m 1 mei 2026

Maandag 27 april 2026	Friedrich Nietzsche 'Vorbij de mens!'
09.45 uur	Aankomst met koffie/thee
10.30 uur	Filosofie – van Plato tot Nietzsche (in vogelvlucht) Het zelf - van ziel via geest naar lichaam (met hersenen), de mens - van gemeenschapswezen via 'ik' naar medezijn, filosofie – van schouwen van het zijn via spiegel van de werkelijkheid naar sociaal-linguïstisch constructionisme
11.30 uur	Koffie/thee
11.45 uur	(vervolg)
12.30 uur	Lunch
14.00 uur	Friedrich Nietzsche – leven / werk (een overzicht) <i>Van De geboorte van de tragedie</i> (het dionysische en het apollinische) via <i>De vrolijke wetenschap</i> (de dolle mens) naar <i>Vorbij goed en kwaad</i> (alles is interpretatie)
15.30 uur	Koffie/thee
16.00 uur	Friedrich Nietzsche: Aldus sprak Zarathoestra De mens als koorddanser – van aap via mens naar 'vorbij de mens', <i>i.e.</i> een kunstzinnig scheppend wezen dat op aarde leeft en voelend weet dat het gaat om zelfredzaamheid en krachtig in het leven staan
17.30 uur	Aan de bar
18.00 uur	Diner
20.00 uur	Gesprek
21.30 uur	Einde programma van dag 1 / aan de bar

Dinsdag 28 april 2026	Antonio Damasio Een lichaam dat voelt wat er gaande is
Vanaf 07.00 uur	Ontbijt
09.30 uur	Van Nietzsche via Merleau-Ponty naar Damasio Tegen de lichaamsvijandigheid van de westerse filosofie - van 'Ik ben lichaam geheel en al' (Nietzsche) via 'Wij zijn belichaamd in de wereld, ons bestaan en verstaan is (ook) belichaamd van aard' (Merleau-Ponty) naar neurobiologie (Damasio)
11.00 uur	Koffie/thee
11.15 uur	(vervolg)
12.30 uur	Lunch
14.00 uur	Antonio Damasio: Het zelf wordt zich bewust De constructie (in fasen) door de hersenen van bewust zijn / zelf en de rol van primordiale gevoelens

	Intermezzo Oosterse filosofie als soma-esthetische oefenpraktijk en training van hersencapaciteit
15.30 uur	Koffie/thee
16.00 uur	Antonio Damasio: <i>Het zelf wordt zich bewust</i> (vervolg)
17.30 uur	Aan de bar
18.00 uur	Diner
20.00 uur	Gesprek
21.30 uur	Einde programma van dag 2 / aan de bar

Woensdag 29 april 2026	Martin Heidegger Medezijn
Vanaf 07.00 uur	Ontbijt
09.30 uur	Leven / werk De ontwikkelingen in het werk van Heidegger: van <i>Zijn en tijd</i> via <i>Brief over het 'humanisme'</i> naar <i>Gelatenheid</i> , van bestaan verstaan via de ommekeer naar zijnsdenken
11.00 uur	Koffie/thee
11.15 uur	(vervolg)
12.30 uur	Lunch
14.00 uur	Martin Heidegger: <i>Zijn en tijd</i> De zijnsvraag als uitgangspunt en het voorstel om het menselijk bestaan op te vatten als erzijn (<i>Dasein</i>): 'er' als 'in de wereld', 'mede' en 'in' / 'zijn' als 'wezen' en 'in wording zijn'
15.30 uur	Koffie/thee
16.00 uur	Martin Heidegger: <i>Zijn en tijd</i> (vervolg) Tegen de onverschilligheid: het menselijk bestaan als medezijn, <i>i.e.</i> als relationeel van aard en verbonden met een ethisch appel: 'zorg voor'
17.30 uur	Aan de bar
18.00 uur	Diner
20.00 uur	Gesprek
21.30 uur	Einde programma van dag 3 / aan de bar

Donderdag 30 april 2026	Timothy Morton Ecologisch wezen
Vanaf 07.00 uur	Ontbijt
09.30 uur	Het antropoceen (een situatieschets) 'Wij leven in een tijd van wereldwijde opwarming van de aarde en massale extinctie van soorten levende wezens' - Stockholm Resilience Centre Report 2018 / IPCC Special Report on Global Warming 2018
11.00 uur	Koffie/thee
11.15 uur	Denken in het antropoceen Hoe de ecologische kwestie in de filosofie van de 20 ^{ste} en 21 ^{ste} voor vele denkers een belangrijk vraagstuk wordt
12.30 uur	Lunch
14.00 uur	Inleiding: Ecologie zonder natuur, objectgeoriënteerde ontologie en de agrarische revolutie
15.30 uur	Koffie/thee
16.00 uur	Timothy Morton: <i>Ecologisch wezen</i> Het zelf als ecologisch wezen en een pleidooi voor een andere omgang met niet-menselijke levende wezens
17.30 uur	Aan de bar
18.00 uur	Diner
20.00 uur	Gesprek
21.30 uur	Einde programma van dag 4 / aan de bar

Vrijdag 1 mei 2026	Rosi Braidotti Een posthumaan nomade
Vanaf 07.00 uur	Ontbijt en uitchecken
09.30 uur	Rosi Braidotti Het zelf als 'posthumaan nomade': voortdurend in wording, belichaamd, in betrekkingen, vanuit betrokkenheid levend en op het leven verliefd
11.00 uur	Koffie/thee
11.15 uur	Terugblik
12.30 uur	Lunch
Aansluitend	Einde cursus